

ET

ET

ET



EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 22.1.2008
KOM(2008) 7 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**millega Itaaliale lubatakse kindlaksmääratud geograafilistes piirkondades kohaldada
gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäärasid
vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19**

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1) ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Energiatoodete ja elektrienergia maksustamine ühenduses on reguleeritud nõukogu direktiiviga 2003/96/EÜ¹ (edaspidi „energia maksustamise direktiiv” või „direktiiv”).

Direktiivi artikli 19 lõike 1 kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal lisaks eelkõige artiklite 5, 15 ja 17 sätetele ühehäälselt lubada liikmesriigil kehtestada täiendava maksuvabastuse või -vähenduse teatavatel poliitilistel kaalutlustel.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on lubada Itaalia kohaldada kindlaksmääratud geograafilistes piirkondades gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäärasid, et osaliselt korvata kõnealustes geograafilistes piirkondades elavate isikute lisakulutusi kütmisele. Kütiskulud on suured nende alade väga raskete kliimatingimuste tõttu või siis raskete kliimatingimuste ja saarelise asendi tõttu, millele lisandub piiratud kütusevalik ning juurdepääsu puudumine maagaasivõrgule.

- **Üldine taust**

17. oktoobri 2006. aasta kirjas küsisid Itaalia ametiasutused luba kohaldada kindlaksmääratud geograafilistes piirkondades gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäärasid, pikendades sel eesmärgil energia maksustamise direktiivi artikli 18 lõikes 1, koostoimes kõnealuse direktiivi II lisa punkti 8 kümnenda taandega, sätestatud erandit. See säte lubas Itaalia kuni 31. detsembrini 2006 kohaldada teatavates piirkondades olmekütuse ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud aktsiisimäärasid. Itaalia ametiasutused esitasid taotluse enne eespool nimetatud erandi kehtivusaja lõppu. Itaalia ametiasutused esitasid lisateabe ja selgitused 5. detsembril 2006, 13. veebruaril 2007, 18. aprillil 2007, 7. juunil 2007, 27. augustil 2007, 1. oktoobril 2007 ja 12. novembril 2007.

Erandi taotlemise põhjendamiseks osutab Itaalia oma territooriumi kliima- ja geograafiliste tingimuste mitmekesisusele. 1999. aastal tõstis Itaalia oma maksusüsteemi reformi raames aktsiisi üldiseid määrasid. Võttes arvesse oma territooriumi eripära, kehtestas Itaalia samal ajal oma territooriumi teatavates osades kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi ja gaasiõli vähendatud maksumäärad, et vältida teatavate tarbijate ülemäärast koormamist. Praegu on maksuvähendus kuni 129,11 eurot 1000 liitri kohta gaasiõli puhul (mis langetab kohaldatava maksumäära 274,10 euronit 1000 liitri kohta) ja 159,07 eurot 1000 kg veeldatud naftagaasi kohta (mis langetab kohaldatava maksumäära 30,87 euronit 1000 kg kohta). Kohaldatavad maksumäärad on kõrgemad kui direktiivis ettenähtud alammäärad.

Maksuvähendust kohaldatakse geograafilistes piirkondades, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:

¹ Nõukogu direktiiv 2003/96/EÜ, 27. oktoober 2003, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, 31.10.2003, lk 51). Direktiivi on viimati muudetud direktiividega 2004/74/EÜ ja 2004/75/EÜ (ELT L 157, 30.4.2004, lk 87 ja lk 100).

- presidendi 1993. aasta dekreeidi nr 412 kohaselt võõndisse F kuuluvad omavalitsusüksused. Kõnealusel dekreedis jaotatakse Itaalia territoorium kuueks kliimavööndiks (A–F). Jaotus põhineb „päevakraadidel”, mis on optimaalsest 20 °C erinevate päeva keskmiste temperatuuride summa tavapärasel kütteperioodil. Mida suurem on selline omavalitsusüksusele antud arv, seda madalam on keskmine välistemperatuur kütteperioodil. Kliimavööndisse F kuuluvad omavalitsusüksused on määratletud kui omavalitsusüksused, mille „päevakraadid” on üle 3000².
- presidendi 1993. aasta dekreeidi nr 412 kohaselt võõndisse E kuuluvad omavalitsusüksused, kui asjaomases omavalitsusüksuses puudub juurdepääs maagaasivõrgule. Kliimavööndisse E kuuluvad omavalitsusüksused on määratletud kui omavalitsusüksused, mille „päevakraadid” on 2100–3000.
- Sardiinia ja väikesaarte omavalitsusüksused, kui asjaomases omavalitsusüksuses puudub juurdepääs maagaasivõrgule; see määratlus hõlmab kõiki Itaalia saari, v.a Sitsiiliat.

Itaalia ametiasutuste väitel põhinevad erinevad maksumäärad ja abikõlblike piirkondade valik objektiivsetel kriteeriumidel. Eesmärk on tagada, et need piirkonnad moodustaksid ülejäänud Itaalia territooriumiga pideva geograafilise terviku, s.t asetada abikõlblike piirkondade elanikud võrdsemale alusele ülejäänud Itaalia elanikega, vähendades nende ülemäära kõrgeid kütiskulusid. Maksuvähenduse summa on igas olukorras sama; selle ainus eesmärk on osaliselt vähendada abikõlblike piirkondade elanike kütmise lisakulusid, mis on tingitud külmast kliimast ja/või raskustest kütteinete hankimisel.

Itaalia ametiasutuste sõnul võrdub kliimavööndites E ja F kohaldatav maksuvähendus keskmiselt 11–12 %ga gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi hinnast. Neid arve tuleb võrrelda keskmiste kütiskuludega: kliimavööndis E on need kliimatingimuste tõttu 90 % kõrgemad kui kogu riigi keskmine ja kliimavööndis F 170 % kõrgemad kui kogu riigi keskmine.

Saarte eripära on selles, et nende geograafilise asendi tõttu on kütusega varustamine piiratud ning lisatranspordikulude tõttu on selle hind kõrgem kui Itaalia maismaaosas. Itaalia ametiasutused kinnitasid, et maksuvähenduse tulemus ei ole ülekompenseerimine ning see ei langeta veeldatud naftagaasi ja gaasiõli hindu madalamale kui maismaal. Itaalia ametiasutuste esitatud näidisarvude kohaselt on veeldatud naftagaasi hind saartel pärast maksuvähendust ikkagi umbes 2,5–4,5 eurot hl kohta kõrgem kui maismaal. Gaasiõli hinnavahe on isegi suurem ja mõnel juhul võib lõpphind saartel olla peaaegu kaks korda kõrgem kui maismaal.

Kohe kui asjaomased omavalitsusüksused saavad juurdepääsu maagaasivõrgule (seda võib oodata kliimavööndi E omavalitsusüksuste ja saarte puhul), vähendab see Itaalia ametiasutuste arvates oluliselt kõnealuste piirkondade lisakulusid. Eriti parandaks see tarbijatele saadaolevate kütuste valikuvõimalusi. Sellest lähtudes ei näe Itaalia ametiasutused ette maksuvähendust kliimavööndisse E kuuluvate või asjaomaste saarte omavalitsusüksustes, kui kõnealusel omavalitsusüksuses on saadud juurdepääs maagaasivõrgule. Kliimavööndi F omavalitsusüksustes, mis asuvad valdavalt mäestikupiirkondades, ei suudeta arendada maagaasivõrke niivõrd, et kaetud oleks kogu asjaomase omavalitsusüksuse geograafiline piirkond või isegi enam sellest. Seetõttu ei suuda ükski selline areng paljude elanike jaoks

² Ülejäänud kliimavööndid määratletakse „päevakraadide” alusel järgmiselt: Vöönd A (alla 600), vöönd B (üle 600, kuid mitte rohkem kui 900), vöönd C (üle 900, kuid mitte rohkem kui 1400) ja vöönd D (üle 1400, kuid mitte rohkem kui 2100).

parandada saadaolevate kütuste valikut. Sellest tulenevalt ei ole kliimavööndi F omavalitsusüksuste abikõlblikkus sõltuvuses maagaasivõrgu puudumisest.

Meetme aastane eelarve on umbes 62 miljonit eurot. Abikõlbliku rahvastiku moodustavad umbes 4,4 miljonit elanikku. Maksuvähendus tehakse hinnaalandusena soodustatud isikule energiatoodete omandamise hetkel (soodustatud isikud on abikõlblike piirkondade elanikud).

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega**

Komisjon vaatab läbi kõik taotlused energia maksustamise direktiivi artikli 19 põhjal erandi tegemiseks, võttes muu hulgas arvesse siseturu nõuetekohast toimimist ning vajadust tagada õiglane konkurents ja ühenduse tervishoiu-, keskkonna-, energeetika- ja transpordipoliitika toimimine.

Asjaomaste geograafiliste piirkondade jaoks tähendaks kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi ja gaasiõli suhtes kohaldatav tavapärane siseriiklik maksumäär liiga koormavaid kütuskulusid, võrreldes ülejäänud Itaalia territooriumiga. Selle põhjus on kõnealuste piirkondade rasked kliimatingimused või saareline asend, millele lisandub juurdepääsu puudumine maagaasivõrgule kui alternatiivsele kütteks kasutatavale energiaallikale.

Vähendatud maksumäär arvestab seda erilist olukorda, hüvitades osaliselt kütmise lisakulud, mis on tekkinud kõnealustes geograafilistes piirkondades, võrreldes ülejäänud Itaalia territooriumiga.

Itaalia ametiasutuste väitel on hinnavähendus kõigil neil juhtudel väiksem kui kõnealused lisakulud. Samal ajal on nii gaasiõli kui ka veeldatud naftagaasi järelejäävad maksumäärad ikka kõrgemad kui energia maksustamise direktiivis sätestatud ühenduse alammäärad.

Seega võib järeldada, et maksuvähendus on kooskõlas maksustamise stimuleeriva mõjuga energiatootmisega ja muudele energiapoliitika aspektidele. Meedet ei peeta kokkusobimatuks ühenduse asjakohaste keskkonna- ja energiapõhimõtetega.

Lisaks on meede vastuvõetav, lähtudes siseturu nõuetekohasest toimimisest ja ausa konkurentsi tagamise vajadusest. Sellega üksnes püütakse osaliselt korvata kõnealuste piirkondade objektiivsetest tingimustest tulenevaid kütmise lisakulusid. Kõnealune maksuvähendus ei kumuleeru ühegi teise maksuvähendusega ning seda ei kohaldata ühelgi muul küttematerjalide kasutamise otstarbel kui ruumide kütmiseks.

Itaalia ametiasutuste teatel käsitletakse ettevõtjate maksusoodustuse summat igal eraldi juhul vastavalt komisjoni 15. detsembri 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1998/2006, milles käsitletakse asutamislepingu artiklite 87 ja 88 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes³. Kui mõne üksiku ettevõtja kasu ületab kõnealuses määruuses sätestatud ülemmäär, teavitatakse sellest komisjoni vastavalt 22. märtsi 1999. aasta määrusele (EÜ) nr 659/1999, millega

³ ELT L 379, 28.12.2006, lk 5.

kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ asutamislepingu artikli 93 kohaldamiseks⁴. Energia maksustamise direktiivi artikli 19 lõikes 2 sätestatakse, et asjaomase artikli alusel võetud meetmed peavad olema piiratud kestusega ning nähakse ette ajavahemik, mis kestab kõige rohkem kuus aastat ja mille lõppedes meetmeid on võimalik uuendada. Praegusel etapil näib asjakohane anda luba kuueks aastaks.

Tuleks tagada, et Itaalia saaks kohaldada käesolevas ettepanekus käsitletud erivähendust direktiivi artikli 18 kohaselt, koosmõjus direktiivi II lisaga ning enne 1. jaanuari 2007 valitsenud olukorra jätkuna. Taotletud luba tuleks seega anda alates eespool nimetatud kuupäevast.

2) KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Käesolev ettepanek puudutab ainult Itaaliat.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Käesolevas ettepanekus käsitletakse ühe liikmesriigi taotlusel talle antud luba.

3) ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Ettepaneku eesmärk on teha Itaaliale erand nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ üldsätetest ning taotleda gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäärasid teatavates suurte kütiskuludega piirkondades.

- **Õiguslik alus**

Nõukogu direktiivi 2003/96/EÜ artikkel 19.

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Euroopa ühenduse asutamislepingu artikliga 93 hõlmatud kaudse maksustamise valdkond ei ole asutamislepingu artikli 5 kohaselt iseenesest ühenduse ainupädevuses.

Samas on liikmesriikide konkurentsialane pädevus selles valdkonnas olemasoleva ühenduse õigusega rangelt piiratud. Direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 kohaselt võib üksnes nõukogu lubada liikmesriigil kehtestada selle sätte kohaseid täiendavaid maksuvabastusi või -vähendusi. Liikmesriigid ei saa nõukogu asemel seda otsust vastu võtta.

Ettepanek on seega kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

⁴ EÜT L 83, 27.3.1999, lk 1.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Maksuvähendus ei ületa täiendavaid kulusid.

- **Õigusakti valik**

Kavandatav õigusakt: nõukogu otsus.

Direktiivi 2003/96 artikkel 19 näeb ette üksnes kõnealust liiki õigusakti.

4) **MÕJU EELARVELE**

Meetmega ei kaasne ühendusele ühtegi rahalist või halduskoormust. Seepärast ei mõjuta ettepanek ühenduse eelarvet.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega Itaaliale lubatakse kindlaksmääratud geograafilistes piirkondades kohaldada gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäärasid vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19

(Ainult itaaliakeelne tekst on autentne)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik,⁵ eriti selle artikli 19 lõiget 1,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2003/96/EÜ artikli 18 lõike 1, koostoimes kõnealuse direktiivi II lisaga, kohaselt lubati Itaaliale teatavates „eriti ebasoodsates piirkondades” kohaldada olmekütuse ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud aktsiisimäärasid. Kõnealust erandit kohaldatai kuni 31. detsembrini 2006.
- (2) 17. oktoobri 2006. aasta kirjas küsisid Itaalia ametiasutused luba kohaldada nendes samades geograafilistes piirkondades gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäärasid vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artiklile 19. Itaalia sooviks pärast 31. detsembrini 2006 jätkata eespool nimetatud erandist tulenevat siseriiklikku tava. Luba taotletakse ajavahemikuks 1. jaanuar 2007–31. detsember 2012.
- (3) Itaalia territooriumi kliima- ja geograafilised tingimused on väga mitmekesised. 1999. aastal tõstis Itaalia oma maksusüsteemi reformi raames aktsiisi üldiseid määrasid. Võttes arvesse oma territooriumi eripärasid, kehtestas Itaalia samal ajal vähendatud maksumäärad gaasiõlile ja veeldatud naftagaasile, et osaliselt korvata teatavate geograafiliste piirkondade elanike ülemäära kõrgeid küttemiskulusid.
- (4) Erinevate maksumääradega püütakse asetada abikõlblike piirkondade elanikud võrdsemale alusele ülejäänud Itaalia elanikega, vähendades nende ülemäära kõrgeid küttemiskulusid. Abikõlblike piirkondade tuvastamiseks lähtus Itaalia objektiivsetest kriteeriumidest, mis hõlmasid nii kõnealuse piirkonna kliimatingimusi kui ka

⁵ ELT L 283, 31.10.2003, lk 51.

juurdepääsu maagaasivõrgule. Viimane kriteerium näitab, millised on kõnealuste piirkondade elanike valikuvõimalused erinevate kütuste vahel.

- (5) Maksuvähendust kohaldatakse seega geograafilistes piirkondades (omavalitsusüksustes), mis vastavad vähemalt ühele järgmistest kriteeriumidest: i) presidendi 1993. aasta dekreeedi nr 412⁶ kohaselt vööndisse F kuuluvad omavalitsusüksused, st omavalitsusüksused, mille „päevakraadid” on üle 3000, ii) presidendi 1993. aasta dekreeedi nr 412 kohaselt vööndisse E kuuluvad omavalitsusüksused, st omavalitsusüksused, mille „päevakraadid” on 2100–3000⁷; iii) Sardiinia ja väikesaared; see määratlus hõlmab kõiki Itaalia saari, v.a Sitsiiliat. Kuna maagaasivõrgu arendamine vähendaks oluliselt kütmise lisakulusid ning parandaks eriti tarbijatele saadaolevate kütuste valikuvõimalusi, ei kohaldataks maksuvähendust teise ja kolmanda kliimavööndi omavalitsusüksustes niipea, kui nad saavad juurdepääsu maagaasivõrgule.
- (6) Kõnealuste omavalitsusüksuste ühine joon on kütmise lisakulud, võrreldes ülejäänud Itaaliaga. Kliimavööndites E ja F kohaldatav maksuvähendus võrdub keskmiselt 11–12 %ga gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi hinnast. Keskmised kütiskulud kliimavööndis E on kliimatingimuste tõttu 90 % kõrgemad kui kogu riigi keskmine ja kliimavööndis F 170 % kõrgemad kui kogu riigi keskmine. Saarte lisakulud kütmisele, võrreldes Itaalia maismaaosaga tekkivad nende geograafilise eripära, kütusega varustamise piiratuse ning lisatranspordikulude ning selle tulemusel Itaalia maismaaosast kõrgemate kütusehindade tõttu.
- (7) Maksuvähendus jääb kõikidel juhtudel väiksemaks kui asjaomase elanikkonna lisakulud kütmisele, nii et tegemist pole ülekompenseerimisega. Itaalia ametiasutused rõhutasid eriti, et maksuvähendus ei ületa vööndite E ja F külmast kliimast põhjustatud lisakulusid; nad märkisid ka, et saarte puhul ei langeta see kõnealuste kütuste hindu madalamaks kui on sama kütuse hind maismaal.
- (8) Nii gaasiõli kui ka veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäär jääb kõrgemaks kui direktiivis 2003/96/EÜ sätestatud alammäärad.
- (9) Käesolevat meedet kohaldatakse ainult (nii üksikisikute kui ka ettevõtjate) ruumide kütmise suhtes; seda ei kohaldata kõnealuste toodete teistsuguse äriotstarbelise kasutamise korral.
- (10) Leiti, et kõnealune meede ei moonuta ega takista siseturu toimimist ning ei ole vastuolus ühenduse keskkonna-, energeetika- ja transpordipoliitikaga.
- (11) Itaaliale tuleks seega vastavalt direktiivi 2003/96/EÜ artikli 19 lõikele 2 anda luba kohaldada gaasiõli ja kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäära

⁶ Kõnealuses dekreedis jaotatakse Itaalia territoorium kuueks kliimavööndiks (A–F). Jaotus põhineb „päevakraadidel”, mis on optimaalsest 20 °C erinevate päeva keskmiste temperatuuride summa tavapärasel kütteperioodil. Mida suurem on selline omavalitsusüksusele antud arv, seda madalam on keskmine välistemperatuur kütteperioodil.

⁷ Ülejäänud kliimavööndid määratletakse „päevakraadide” alusel järgmiselt: Vöönd A (alla 600), vöönd B (üle 600, kuid mitte rohkem kui 900), vöönd C (üle 900, kuid mitte rohkem kui 1400) ja vöönd D (üle 1400, kuid mitte rohkem kui 2100).

teatavates suurte kütiskuludega piirkondades käesoleva otsuse lisa kohaselt kuni 31. detsembrini 2012.

- (12) Tuleks tagada, et Itaalia saaks kohaldada käesolevas otsuses käsitletud erivähendust enne 1. jaanuari 2007 valitsenud olukorra jätkuna ning direktiivi 2003/96/EÜ artikli 18 kohaselt, koosmõjus kõnealuse direktiivi II lisaga. Taotletud luba tuleks seega anda alates 1. jaanuarist 2007.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Itaaliale lubatakse kohaldada gaasiõli ja ruumide kütteks kasutatava veeldatud naftagaasi vähendatud maksumäära teatavates suurte kütiskuludega piirkondades vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Et vältida ülekompenseerimist, ei tohi maksuvähendus olla suurem kui kõnealuste piirkondade lisakulud kütmisele.

Vähendatud maksumäär vastab nõukogu direktiivis 2003/96/EÜ kehtestatud nõuetele, eelkõige sama direktiivi artiklis 9 kehtestatud maksustamise alammääradele.

Artikkel 2

Lisa punktides 2 või 3 nimetatud piirkondades asuvate omavalitsusüksuste tarbimise suhtes rakendatakse maksuvähendust ainult niikaua, kui asjaomasel omavalitsusüksusel puudub juurdepääs maagaasivõrgule.

Artikkel 3

Käesolevat otsust kohaldatakse 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2012.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

LISA

Käesoleva otsusega hõlmatud geograafiliste piirkondade ülevaade

- (1) Presidendi 26. augusti 1993. aasta dekreeedi nr 412 kohaselt kliimavööndisse F kuuluvad omavalitsusüksused.
- (2) Presidendi 26. augusti 1993. aasta dekreeedi nr 412 kohaselt kliimavööndisse E kuuluvad omavalitsusüksused.
- (3) Sardiinia ja väikesaarte omavalitsusüksused⁸.

⁸ Punkt 3 hõlmab kõiki Itaalia saari, v.a Sitsiiliat.